

Către: domnul Radu MARIAN,
Președinte, Comisia economie, buget și finanțe
Parlamentul Republicii Moldova

Nr. 66-25/SD din 14 mai 2025

Ref.: *Aplicarea termenului de prescripție prevăzut la art. 264 CF în lumina modificărilor recente*

Stimate dle Președinte,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) exprimă înalte considerațiuni pentru deschiderea instituțională manifestată de Comisia pe care o conduceți în vederea promovării unui climat fiscal echitabil, previzibil și armonizat cu principiile europene de administrare fiscală.

În acest context, intervenim cu respect pentru a semnală o neclaritate de aplicare a prevederilor art. 264 din Codul fiscal, în forma sa modificată prin Legea nr. 214 din 31 iulie 2024, în urma hotărârii Curții Constituționale nr. 10 din 04.04.2024. Această neclaritate riscă să genereze interpretări divergente în practică și incertitudine juridică atât pentru mediul de afaceri, cât și pentru administrația fiscală.

I. Context normativ și jurisprudențial

Articolul 264 din Codul fiscal stabilește termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale, reglementând expres perioada de timp în care Serviciul Fiscal de Stat (SFS) poate interveni pentru stabilirea obligațiilor de plată a impozitelor, taxelor, penalităților și sancțiunilor fiscale.

Până la data de 15 august 2024, art. 264 alin. (1) din Codul fiscal conținea sintagma "*cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2)*", iar alin. (2) prevedea posibilitatea neaplicării termenului de prescripție de 4 ani în situații de fapte infracționale sau omisiuni de raportare. Aceste texte au fost declarate neconstituționale prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 04.04.2024, cu efect de la 31.10.2024.

Ulterior, Legea nr. 214 din 31.07.2024 a introdus un nou alineat (3) la art. 264, care permite extinderea perioadei de control fiscal până la 6 ani doar în cazurile când:

- contribuabilul nu a prezentat darea de seamă fiscală;
- contribuabilul solicită restituirea sumelor plătite în plus;
- contribuabilul solicită alte restituiri prevăzute de lege.

Totuși, aplicabilitatea acestor prevederi generează o serie de incertitudini legate de modul de interpretare și aplicare pentru controalele fiscale inițiate anterior datei de 15.08.2024 și pentru care nu există norme tranzitorii clare.

II. Problematici identificate în aplicarea art. 264 CF în forma modificată

- Controalele fiscale inițiate înainte de 15.08.2024, dar aflate în desfășurare sau suspendate în perioada de aplicare a Hotărârii CC, nu beneficiază de o reglementare tranzitorie expresă. Lipsa unei prevederi clare creează risc de aplicare retroactivă a

termenului de 6 ani prevăzut la alin. (3), cu efecte negative pentru securitatea juridică a contribuabililor.

- Potrivit art. 266 alin. (1) CF, termenul de solicitare a restituirii este de 6 ani. Totodată, noul alin. (3) din art. 264 permite controlul până la 6 ani dacă este depusă o astfel de cerere. Nu este clar dacă simpla depunere a cererii activează automat dreptul SFS de a verifica toate perioadele retroactiv sau dacă este necesară demonstrarea unui temei obiectiv.

- Astfel, concluzionăm, că orice acțiune (procedură) de control fiscal efectuată de organul fiscal, în perioada după 15 august 2024 poate fi extinsă pe o perioadă care nu va depăși 6 ani (art. 264 alin. (3) Codul fiscal), în trei situații juridice:

- a) contribuabilul nu a prezentat darea de seamă fiscală sau
- b) în cazul în care solicită restituirea sumelor plătite în plus sau
- c) a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite.

Prin urmare, orice acțiune de control fiscal (procedură) efectuată de exemplu în luna mai 2025 poate implica extinderea controlului fiscal pentru perioadele fiscale aferente impozitului pe venit maxim pentru anul 2019, iar pentru TVA maxim pentru luna martie 2019, pentru cazurile prevăzute de art. 264 alin. (3) Codul fiscal.

Totodată, examinând Decizia CC nr. 183g/2019 și nr. 66g/2021, rezultă următoarele principii relevante:

- Răspunderea fiscală trebuie să fie exercitată într-un interval de timp rezonabil pentru a asigura eficiența sancțiunii și prevenția generală;
- Norma de drept fiscal trebuie să fie clară, accesibilă și previzibilă;
- Extinderea termenului de prescripție este admisibilă doar în condiții clar reglementate, justificate și proporționale cu scopul urmărit de legiuitor.

Mai mult, conform Hotărârii CC nr. 10/2024, norma anterioară a fost considerată contrară Constituției pentru că lăsa la discreția organului fiscal interpretarea sintagmelor precum "informații ce induc în eroare" sau "infrațiuni fiscale" fără reglementare de procedură sau control judiciar.

În contextul celor expuse, Vă rugăm să oferiți opinia Comisiei economice, buget și finanțe privind aplicarea prevederilor art. 264 din Codul fiscal, pentru controalele inițiate de organul fiscal până la 15 august 2024 dar care sunt în derulare în anul 2025 și dacă opinia expusă de noi este corectă. Totodată, orice acțiune de control fiscal efectuată spre exemplu în luna mai 2025 poate supune controlului fiscal perioadele aferente impozitului pe venit maxim pentru anul 2019, iar pentru TVA maxim pentru luna martie 2019, doar în cazurile prevăzute de art. 264 alin. (3) din Codul fiscal.

Cu înaltă considerațiune,

Mariana RUFA
Director Executiv

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: <https://msign.gov.md>

Executor: Sandra DOLGHII
Email: sandra.dolghii@eba.md
Tel. 022 907025, 069949404